

תלמוד בבלי – מסכת חולין
פרק אחד עשר – ראשית הגז
עריכה: אבי גורמן

[קלה ע"א]

מתני' :

ראשית הגז - נוהג בארץ ובחו"ל, בפני הבית ושלא בפני הבית, בחולין - אבל לא במוקדשים.

חומר בזרוע ולחיים ובקבה מראשית הגז : שהזרוע והלחיים והקבה - נוהגין בבקר ובצאן, במרובה ובמועט. וראשית הגז - אינו נוהג אלא ברחלות, ואינו נוהג אלא במרובה.

וכמה הוא מרובה?

ב"ש אומרים : שתי רחלות, שנאמר : (ישעיהו ז, כא) "יחיה איש עגלת בקר ושתי צאן";

וב"ה אומרים : חמש, שנאמר : (שמואל א כה, יח) "חמש צאן עשויות".

רבי דוסא בן הרכינס אומר : חמש רחלות גוזזות מנה מנה ופרס - חייבות בראשית הגז.

וחכ"א : חמש רחלות גוזזות - כל שהן.

וכמה נותנין לו?

משקל חמש סלעים - ביהודה, שהן עשר סלעים – בגליל.

מלובן, ולא צואי. כדי לעשות ממנו בגד קטן, שנאמר : (דברים יח, ד) "תתן לו" - שיהא בו כדי מתנה.

לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו – פטור.

לבנו ולא צבעו – חייב.

הלוקח גז צאנו של עובד כוכבים - פטור מראשית הגז.
הלוקח גז צאנו של חבירו, אם שייר - המוכר חייב. לא שייר - הלוקח חייב.
היו לו שני מינים - שחופות ולבנות. מכר לו שחופות - אבל לא לבנות, זכרים - אבל לא נקבות, זה - נותן לעצמו, וזה - נותן לעצמו.

גמ':

במוקדשין - מאי טעמא לא?
אמר קרא: (דברים ית, ד) "צאנך" - ולא צאן הקדש.
טעמא דכתב רחמנא "צאנך", הא לאו הכי - הוה אמינא קדשים חייבים בראשית הגז?
- הא לאו בני גיזה נינהו, דכתיב: (דברים טו, יט) "ולא תגוז בכור צאנך"!?
אי בקדשי מזבח - הכי נמי. הכא במאי עסקינן - בקדשי בדק הבית.
והאמר ר"א: קדשי בדק הבית - אסורים בגיזה ועבודה?
מדרבנן. סלקא דעתך אמינא - הואיל ומדאורייתא בני גיזה נינהו, היכא דגוז ליה ליתבי ליה.
והא קדיש לה?
סד"א - לפרוק וליתבי ליה.
והא בעי העמדה והערכה?
הניחא למאן דאמר: קדשי בדק הבית - לא היו בכלל העמדה והערכה, אלא למ"ד – היו, מאי איכא למימר?
אמר ר' מני בר פטיש משום ר' ינאי: הכא במקדיש בהמתו לבדק הבית, חוץ מגיזותיה.
סד"א - ליגזוז וליתבי ליה, אמר קרא: "צאנך" - ולא צאן של הקדש.
אי הכי, קדשי מזבח נמי?
כחשי.
קדשי בדק הבית נמי כחשי?
דאמר: חוץ מגיזה וכחישה.
קדשי מזבח נמי – דאמר: חוץ מגיזה וכחישה?
אפ"ה - פשטה קדושה בכולה.

ומנא תימרא?

דאמר ר' יוסי: והלא במוקדשין – האומר: "רגלה של זו עולה" – כולה עולה. ואפי' לר"מ דאמר: אין כולה עולה, הני מילי – דאקדיש דבר שאין הנשמה תלויה בו, אבל הקדיש דבר שהנשמה תלויה בו – קדשה.

רבא אמר:

במקדיש גיזה עצמה.

סד"א ליגזוז וליפרוק וליתבי ליה, אמר קרא: (דברים יח, ד) "גז צאנך תתן לו" – מי שאין מחוסר אלא גזיזה ונתינה, יצא זה – שמחוסר גזיזה פדייה ונתינה.

אלא "צאנך" – למאי אתא?

לכדתניא:

בהמת השותפים – חייב בראשית הגז;

ור' אלעאי – פוטר.

מ"ט דר' אלעאי?

אמר קרא: "צאנך" – ולא של שותפות.

ורבנן: למעוטי שותפות עובד כוכבים.

ור' אלעאי – שותפות עובד כוכבים מנא ליה?

נפקא ליה מרישא דקרא: (דברים יח, ד) "ראשית דגנך" – ולא שותפות עובד כוכבים.

ורבנן: "ראשית" (הגז) – הפסיק הענין.

ור' אלעאי: וי"ו – הדר ערביה. [קלה ע"ב]

ורבנן: לא נכתוב רחמנא – לא וי"ו ולא ראשית.

ורבי אלעאי: איידי דהאי קדושת דמים, והאי קדושת הגוף, פסיק להו – והדר ערבי להו.

ואיבעית אימא: שותפות עובד כוכבים בתרומה – רבנן חיובי מחייבי.

דתניא:

ישראל ועובד כוכבים שלקחו שדה בשותפות, טבל וחולין מעורבים זה בזה - דברי רבי.

רבן שמעון בן גמליאל אומר: של ישראל – חייב, ושל עובד כוכבים – פטור.
- עד כאן לא פליגי - אלא דמר סבר: יש ברירה, ומר סבר: אין ברירה. אבל שותפות דעובד כוכבים - דברי הכל חייבת.

ואי בעית אימא: תרוייהו לר' אלעאי מ-"צאנך" – נפקא. שותפות דעובד כוכבים - מאי טעמא? - דלא מייחדא ליה, לישראל נמי - לא מייחדא ליה.
ורבנן: עובד כוכבים - לאו בר חיובא הוא. ישראל - בר חיובא הוא.

אמר רבא: מודה רבי אלעאי - בתרומה, אע"ג דכתיב: ([דברים יח, ד](#)) "דגנך": דידך - אין, דשותפות – לא, כתב רחמנא: "תרומותיכם".
אלא "דגנך" - למה לי?
למעוטי שותפות עובד כוכבים.

חלה - אע"ג דכתיב "ראשית", ואיכא למימר נילף "ראשית" "ראשית" מראשית הגז, מה להלן - דשותפות לא, אף כאן - דשותפות לא, כתב רחמנא: ([במדבר טו, כא](#)) "עריסותיכם".
אלא, טעמא דכתיב "עריסותיכם" - הא לאו הכי - הוה אמינא: נילף "ראשית" "ראשית" מראשית הגז? – אדרבה: נילף מתרומה!?
ה"נ.

אלא "עריסותיכם" - למה לי?
כדי עריסותיכם.

פאה - אע"ג דכתיב "שדך": דידך – אין, שותפות – לא, כתב רחמנא: ([ויקרא יט, ט](#)) "ובקצרכם את קציר ארצכם".
אלא, "שדך" - ל"ל?
למעוטי שותפות עובד כוכבים.

בכורה - אע"ג דכתיב: (דברים טו, יט) "כל הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך": דידך – אין, דשותפות – לא, כתב רחמנא: (דברים יב, ו) "ובכורות בקרכם וצאנכם".

אלא, "וצאנך" - למה לי?

למעוטי שותפות עובד כוכבים.

מזוזה - אף על גב דכתיב: (דברים ו, ט) "ביתך": דידך – אין, שותפות – לא, כתב רחמנא: (דברים יא, כא) "למען ירבו ימיכם וימי בניכם".

ואלא, "ביתך" - למאי אתא?

לכדרבה, דאמר רבה: [קלו ע"א] דרך ביאתך - מן הימין.

מעשר - אע"ג דכתיב: "מעשר דגנך": דילך – אין, דשותפות – לא, כתב רחמנא: "מעשרותיכם".

אלא, "מעשר דגנך" - למאי אתא?

למעוטי שותפות דעובד כוכבים.

מתנות - אע"ג דכתב רחמנא: "ונתן" - איכא למימר: יליף נתינה נתינה מראשית הגז, מה להלן דשותפות – לא, אף כאן דשותפות – לא, כתב רחמנא: (דברים יח, ג) "מאת זובחי הזבח".

אלא, טעמא דכתב רחמנא: "מאת זובחי הזבח", הא לאו הכי - הוה אמינא לילף מראשית הגז. אדרבה, נילף מתרומה? - אין ה"נ.

"מאת זובחי הזבח" - למה לי?

לכדרבא, דאמר רבא: הדין עם הטבח.

בכורים - אע"ג דכתיב: (דברים כו, ב) "ארצך": דידך – אין, דשותפות – לא, כתב רחמנא: (במדבר יח, יג) "בכורי כל אשר בארצך".

אלא, "ארצך" - למה לי?

למעוטי חוצה לארץ.

ציצית - אע"ג דכתב רחמנא : (דברים כב, יב) "כסותך" : דידך - אין, דשותפות - לא, כתב רחמנא : (במדבר טו, לח) "על כנפי בגדיהם לדורותם".

ואלא, "כסותך" - למה לי?

לכדרב יהודה, דאמר רב יהודה : טלית שאולה פטורה מן הציצית כל שלשים יום.

מעקה - אע"ג דכתב רחמנא : (דברים כב, ח) "לגגך" : דידך - אין, דשותפות - לא, כתב רחמנא : (דברים כב, ח) "כי יפול הנופל ממנו".

אלא, "גגך" - למאי אתא?

למעוטי בתי כנסיות ובתי מדרשות.

אמר רב ביבי בר אביי : ליתנהו להני כללי. דתניא : בהמת השותפין - חייבת בבכורה, ור' אלעאי - פוטר.

מאי טעמא דר' אלעאי?

דכתיב : (דברים טו, יט) "בקרד וצאנך".

והא כתיב : (דברים יב, ו) "בקרכם וצאנכם"?

דכולהו ישראל.

אמר רב חנינא מסורא : ליתנהו להני כללי. דתניא : בהמת השותפין - חייבת במתנות, ור' אלעאי - פוטר.

מאי טעמא?

יליף נתינה נתינה מראשית הגז, מה להלן - דשותפות לא, אף כאן - דשותפות לא.

ואי ס"ד בתרומה - מיחייב, נילף נתינה נתינה מתרומה. אלא ש"מ - בתרומה נמי פוטר.

אי, מה תרומה בארץ - אין, בחוצה לארץ - לא, אף מתנות : בארץ - אין, בחוצה לארץ - לא?

אמר רבי יוסי מנהרביל: אין. והתניא: רבי אלעאי אומר: מתנות אין נוהגין אלא בארץ. וכן היה רבי אלעאי אומר: ראשית הגז - אין נוהג אלא בארץ.

מאי טעמא דר' אלעאי?

אמר רבא: יליף נתינה נתינה מתרומה: מה תרומה, בארץ - אין, בחוצה לארץ - לא, אף ראשית הגז, בארץ - אין, בחוצה לארץ - לא.

אמר ליה אביי: אי, מה תרומה טובלת, אף ראשית הגז טובלת?

א"ל: אמר קרא: (דברים יח, ד) "וראשית גז צאנך תתן לו" - אין לך בו אלא מראשיתו ואילך.

אי, מה תרומה - חייבים עליה מיתה וחומש, אף ראשית הגז - חייבים עליו מיתה וחומש?

אמר קרא: (ויקרא כב, ט) "ומתו בו" "ויסף עליו": "עליו" - ולא על ראשית הגז. "בו" - ולא בראשית הגז.

אי, מה תרומה - ראשון ושני אחריה, אף ראשית הגז - ראשון ושני אחריה?

אמר קרא: "ראשית" - אין לך בו אלא ראשית בלבד.

אי, מה תרומה - מחדש על הישן - לא, אף ראשית הגז - מחדש על הישן - לא?

אין. והתניא:

היו לו שתי רחלות, גזז והניח, גזז והניח, שנים ושלושה שנים - אין מצטרפות.

- הא חמש - מצטרפות.

והתניא: אין מצטרפות? - אלא ש"מ: הא - דר' אלעאי, והא - דרבנן.

אי, מה תרומה: גדל בחיוב - חייב, גדל בפטור - פטור, אף ראשית הגז נמי: גדל בחיוב - חייב, בפטור - פטור?

- וגבי תרומה, מנלן?

דתניא:

ישראל שלקח שדה בסוריא מעובד כוכבים, עד שלא הביאה שלישי – חייב,
משהביאה שלישי – ר"ע מחייב בתוספת, וחכמים – פוטרין.

וכי תימא: הכי נמי, והתנן:

הלוקח גז צאן עובד כוכבים – פטור מראשית הגז.

– הא צאנו לגזוז – חייב?

מתני' [קלו ע"ב] – דלא כר' אלעאי.

אי, מה תרומה ממין על שאינו מינו – לא, אף ראשית הגז ממין על שאינו מינו – לא?
וגבי תרומה מנלן?

דתניא:

היו לו שני מיני תאנים – שחורות ולבנות, וכן שני מיני חטין, אין תורמים
ומעשרים מזה על זה.

ר' יצחק אומר משום ר' אלעאי: ב"ש אומרים – אין תורמין, וב"ה אומרים –
תורמין.

אף ראשית הגז – ממין על שאינו מינו – לא?

אין, והתנן: היו לו ב' מינים – שחופות ולבנות, מכר לו שחופות אבל לא לבנות – זה
נותן לעצמו וזה נותן לעצמו.

אלא מעתה, סיפא דקתני: זכרים אבל לא נקבות – זה נותן לעצמו וזה נותן לעצמו,
הכי נמי משום דתרי מיני נינהו?

אלא עצה טובה קמ"ל – דליתב ליה מהאי דרכיך ומהאי דאשון. הכא נמי, עצה טובה
קמ"ל – דליתב להו מתרוייהו!!

הא אוקימנא למתניתין – דלא כר' אלעאי.

אי, מה תרומה – בעינן ראשית ששיריה ניכרין, אף ראשית הגז – ששיריה ניכרין?
– אין –

והתנן: האומר כל גרני תרומה וכל עיסתי חלה – לא אמר כלום.

– הא כל גזיי ראשית – דבריו קיימין.

ותניא אידך: לא אמר כלום.

- אלא לאו שמע מינה, הא - רבי אלעאי, והא – רבנן, שמע מינה.

אמר רב נחמן בר יצחק: האידנא, נהוג עלמא כהני תלת סבי:

כר' אלעאי - בראשית הגז. דתניא, רבי אלעאי אומר: ראשית הגז אינו נוהג אלא בארץ.

וכר' יהודה בן בתירה - בדברי תורה. דתניא, ר' יהודה בן בתירה אומר: אין דברי תורה מקבלין טומאה.

וכר' יאשיה - בכלאים. דתניא, רבי יאשיה אומר: לעולם אין חייב, עד שיזרע - חטה ושעורה וחרצן במפולת יד.

חומר בזרוע [וכו']:

וליתני: חומר בראשית הגז - שנוהג בטרפות, מה שאין כן במתנות?

אמר רבינא: הא מני? - ר' שמעון היא, דתניא: ר' שמעון פוטר את הטרפות מראשית הגז.

מאי טעמא דר' שמעון?

יליף "נתינה" "נתינה" – ממתנות. מה מתנות - טרפה לא, אף ראשית הגז נמי - טרפה לא.

ואי יליף נתינה נתינה ממתנות, לילף נתינה נתינה מתרומה: מה תרומה - בארץ אין, בחו"ל לא, אף ראשית הגז נמי - בארץ אין, בחו"ל לא!! - אלמה תנן: ראשית הגז נוהג בארץ ובחוצה לארץ!!

אלא היינו טעמא דר"ש: דיליף "צאן" "צאן" - ממעשר. מה מעשר - טרפה לא, אף ראשית הגז - טרפה לא.

והתם מנלן?

דכתיב: (ויקרא כז, לב) "כל אשר יעבור תחת השבט" - פרט לטרפה שאינה עוברת.

ולילף "צאן" "צאן" – מבכור: מה בכור - אפי' טרפה, אף ראשית הגז - אפי' טרפה? מסתברא - ממעשר הוה ליה למילף, שכן: זכרים, טמאין, במרובין, מרחס, אדם, פשוט, לפני הדבור.

אדרבה - מבכור הוה ליה למילף, שכן: יתום, שלקחו, בשותפות, נתנו, בפני, כהן, [קלז
ע"א] בקדושה, ומכירה - והנך נפישין!
פשוט מפשוט - עדיף ליה.

ראשית הגז - אינו נוהג אלא ברחלים:

מנא הני מילי?

אמר רב חסדא: אתיא "גיזה" "גיזה". כתיב הכא: (דברים יח, ד) "ראשית גז צאנך
תתן לו", וכתיב התם: (איוב לא, כ) "ומגז כבשי יתחמם" - מה להלן - כבשים, אף
כאן - כבשים.

ונילף "גיזה" "גיזה" מבכור? -

דתניא:

(דברים טו, יט) "לא תעבוד בבכור שורך, ולא תגוז בכור צאנך": אין לי אלא
שור - בעבודה, וצאן - בגיזה. מניין ליתן האמור של זה בזה ואת האמור של
זה בזה?

ת"ל: "לא תעבוד" "ולא תגוז"?

אמר קרא: (דברים יח, ד) "תתן לו" - ולא לשקו.

אלא מעתה, נוצה של עזים - ליחייב?

בעינן גיזה - וליכא.

מאן שמעת ליה האי סברא?

ר' יוסי.

הא מודי ר' יוסי במידי דאורחיה?

אלא כדאמר ר' יהושע בן לוי: (דברים יח, ה) "לעמוד לשרת" - דבר הראוי לשירות. -
הכא נמי, דבר הראוי לשירות.

אלא "גיזה" "גיזה" - למאי אתא?

לכדתנא דבי ר' ישמעאל. דתנא דבי ר' ישמעאל:

כבשים שצמרן קשה - פטורים מראשית הגז, שנאמר: "ומגז כבשי יתחמם".

תני חדא :

גוזז את העזים, ושוטף את הרחלים – פטור.

ותניא אידך :

הגוזז את העזים – פטור, ושוטף את הרחלים – חייב?

לא קשיא, הא – רבנן, והא – ר' יוסי.

דתניא :

(ויקרא יט, ט) "לקט קצירך" – ולא לקט קיטוף.

ר' יוסי אומר : אין לקט אלא הבא מחמת קציר.

- ר' יוסי היינו ת"ק?

כולה ר' יוסי היא, והכי קתני :

שר' יוסי אומר : אין לקט אלא הבא מחמת קציר.

א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי : מודה ר' יוסי במידי דאורחיה.

דתניא :

ר' יוסי אומר : "קציר" – אין לי אלא קציר, עוקר – מניין?

ת"ל : (ויקרא יט, ט) "לקצור".

תולש – מניין?

ת"ל : (ויקרא כג, כב) "בקוצרך".

אמר ליה רבינא לרב אשי : אף אנן נמי תנינא :

מלבנות בצלים שבין הירק –

ר' יוסי אומר : פאה מכל אחד ואחד ;

וחכמים אומרים : מאחת על הכל.

וכמה הוא מרובה :

בשלמא לב"ש - תרתי נמי איקרו "צאן".

אלא לב"ה - מ"ט?

אמר רב כהנא : אמר קרא : (שמואל א כה, יח) "עשויות" - שעושות ב' מצות : ראשית הגז ומתנות.

אימא : בכורה ומתנות?

בכורה - חדא מי לא מיחייבא?

ולטעמך, מתנות - חדא מי לא מיחייבא?

אלא אמר רב אשי : "עשויות" - שמעשות את בעליהן ואומרות לו : קום עשה מצוה.

תניא, דבי רבי ישמעאל בר' יוסי אומר משום אביו : ארבע, שנאמר : (שמות כא, לז) "וארבע צאן תחת השה".

תניא, אמר רבי : אלמלא דבריהן דברי תורה ודברי בריבי קבלה - אנן דברי בריבי שומעין. וכל שכן שדבריהם דברי קבלה ודברי בריבי דברי תורה!

והאמר מר : אין הכרעה שלישית מכרעת? [קלו ע"ב]

אמר ר' יוחנן : מפי שמועה אמרה, מפי חגי זכריה ומלאכי.

ר' דוסא בן הרכינס אומר וכו' :

וכמה - "כל שהן"?

אמר רב : מנה ופרס, ובלבד שיהו מחומשות.

ושמואל אמר : ששים, ונותן סלע אחת לכהן.

רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן : שש לכהן, חמשה ואחד לו.

עולא אמר ר' אלעזר : "כל שהן" - שנינו.

תנן : וכמה נותן לו? - משקל חמש סלעים ביהודה, שהן עשר סלעים בגליל.

בשלמא לרב ורבי יוחנן - ניחא, אלא לשמואל ור' אלעזר - קשיא!?

ולטעמך, ולרב מי ניחא? - והא רב ושמואל דאמרי תרויהו : ראשית הגז בששים!?

הא איתמר עלה דההיא, רב ושמואל דאמרי תרוייהו : בישראל שיש לו גיזין הרבה עסקינן, ומבקש ליתנן לכהן, ואמרי' ליה : כל חד וחד לא תבצר ליה מחמשת סלעים.

גופא : רב ושמואל דאמרי תרוייהו :

ראשית הגז – בששים ; תרומה – בששים ; פאה – בששים.

תרומה בששים? - והא אנן תנן : תרומה - עין יפה אחד מארבעים?

דאורייתא – בששים, דרבנן – בארבעים.

דאורייתא בששים? - והאמר שמואל : חטה אחת פוטרת את הכרי?

דאורייתא – כדשמואל. דרבנן בדאורייתא - אחת מארבעים, דרבנן בדרבנן – בששים.

פאה בששים? והתנן : אלו דברים שאין להן שיעור - הפאה והבכורים והראיון?

דאורייתא - אין לה שיעור, דרבנן – בששים.

מאי קמ"ל? – תנינא : אין פוחתין לפאה מששים, אע"פ שאמרו - הפאה אין לה שיעור?

התם – בארץ, הכא - בחו"ל.

כי סליק איסי בר היני, אשכחיה (לר') יוחנן דקא מתני ליה לבריה : "רחלים".

אמר ליה : אתנייה - "רחלות".

א"ל : כדכתיב : (בראשית לב, טו) "רחלים מאתים".

אמר ליה : לשון תורה – לעצמה, לשון חכמים – לעצמן.

אמר ליה : מאן ריש סדרא בבבל?

אמר ליה : אבא אריכא.

אמר ליה : "אבא אריכא" קרית ליה? - דכירנא כד הוה יתיבנא אחר י"ז שורן אחוריה

דרב קמיה דרבי, ונפקי זיקוקין דנור מפומיה דרב לפומיה דרבי ומפומיה דרבי לפומיה

דרב, ולית אנא ידע מה הן אמרין - ואת "אבא אריכא" קרית ליה?!

אמר ליה איהו : ראשית הגז – בכמה?

אמר ליה ר' יוחנן : בששים.

והאנן "בכל שהן" – תנן?

אמר ליה : אם כן, מה בין לי ולך!

כי אתא רב דימי, אמר :

ראשית הגז –

רב אמר : בששים, ור' יוחנן משום ר' ינאי אמר : בשש.

אמר ליה אביי לרב דימי :

אנחת לן – חדא, ואקשת לן – חדא :

בשלמא דר' יוחנן אדר' יוחנן - לא קשיא : הא דידיה הא דרביה.

אלא דרב אדרב – קשיא : דהא אמר רב : מנה ופרס !!

דרב אדרב - נמי לא קשיא. מאי – "מנה" דקאמר? - בן ארבעים סלעים, דהוה ליה
[קלח ע"א] בששים.

ותני תנא - מנה בן ארבעים סלעים?

אין. והתנן :

חמת חדשה, אע"פ שמקבלת רמונים – טהורה.

תפירה ונקרעה - שיעורה כמוציא רמונים.

רבי אליעזר בן יעקב אומר : כפקעיות של שתי, אחת מארבע במנה בן ארבעים
סלעים.

וכמה נותן לו וכו' :

תנא : לא שילבננו ויתננו לו, אלא שילבננו כהן ויעמוד על חמש סלעים.

כדי לעשות בגד קטן :

מנהני מילי?

אמר ר' יהושע בן לוי : אמר קרא : (דברים יח, ה) "לעמוד לשרת" - דבר שהוא ראוי
לשירות.

מאי ניהו? – אבנט.

אימא - מעיל?

תפשת מרובה - לא תפשת, תפשת מועט – תפשת.

ואימא - כיפה של צמר? - דתניא: כיפה של צמר היתה מונחת בראש כהן גדול, ועליה ציץ נתון, לקיים מה שנאמר: (שמות כח, לז) "ושמת אותו על פתיל תכלת"?

אמר קרא: "הוא ובניו" - דבר השווה לאהרן ולבניו.

אבנט נמי - לא שוי?

הניחא למאן דאמר: אבנטו של כ"ג, לא זהו אבנטו של כהן הדיוט - שפיר. אלא למאן דאמר: זהו אבנטו של כהן הדיוט, מאי איכא למימר?

שם "אבנט" בעולם.

לא הספיק ליתנו וכו' :

איתמר :

גזז ומכר ראשונה -

רב חסדא אמר: חייב;

ר' נתן בר הושעיא אמר: פטור.

רב חסדא אמר חייב - דהא גזז.

ר' נתן בר הושעיא אמר פטור - בעידנא דקא מלא שיעורא, בעינן "צאנך" - וליכא.

תנן :

הלוקח גז צאנו של עובד כוכבים - פטור מראשית הגז.

- הא צאנו לגזוז - חייב. אמאי? - כל חד וחד בתר גיזה נפקא לה מרשותיה?

תרגמא רב חסדא אליבא דר' נתן בר הושעיא: כגון שהקנן לו כל שלשים יום.

הלוקח גז צאנו של חבירו וכו' :

מאן תנא, דהיכא דאיכא שיורא גבי מוכר - בתר מוכר אזלינן?

א"ר חסדא :

רבי יהודה היא, דתנן :

המוכר קלחי אילן בתוך שדהו - נותן פאה לכל אחד ואחד.

אמר רבי יהודה: אימתי? - בזמן שלא שייר בעל השדה, אבל שייר - בעל השדה

נותן פאה על הכל.

אמר ליה רבא :

והא מר הוא דאמר : והוא שהתחיל בעל השדה לקצור.

וכי תימא : הכא נמי - והוא שהתחיל לגזוז, בשלמא התם – (ויקרא יט, ט) "ובקצרכם את קציר ארצכם" כתיב, מעידנא דאתחיל לקצור - מיחייב בכולה שדה. אלא הכא - מעידנא דאתחיל למיגז לא מיחייב בכוליה עדריה!

אלא אמר רבא :

האי תנא הוא – דתנן :

אמר לו : 'מכור לי בני מעיה של פרה זו' - והיה בהן מתנות, נותנן לכהן - ואין מנכה לו מן הדמים. לקח ממנו במשקל, נותנן לכהן - ומנכה לו מן הדמים **[קלח ע"ב]** - אלמא, מתנות דכהן לא מזבין איניש. הכא נמי - מתנות דכהן לא מזבין איניש. הלכך, שייר המוכר - מוכר חייב, דאמר ליה לוקח : מתנה דכהן גבך היא. לא שייר - לוקח חייב, דאמר ליה מוכר : מתנה דכהן לא זבני לך.